

Nieuwsflash –Augustus 2026

Oversterfte tijdens de hitteperiodes van juni en juli 2026

Volgens Be-MOMO, het surveillancesysteem van sterfte door alle oorzaken door Sciensano, werd de periode van 18 juni tot 3 juli 2026 gekenmerkt door een uitzonderlijke oversterfte. In totaal werden 2.035 extra overlijdens geregistreerd ten opzichte van het verwachte aantal, wat neerkomt op een oversterfte van +48,8% in België of +31,2% in Vlaanderen (744 extra overlijdens). In tegenstelling tot de gebruikelijke hitteperiodes trof deze periode niet alleen ouderen. Ook bij de 15- tot 64-jarigen werd een oversterfte van +69,3% vastgesteld in België of +51,5% in Vlaanderen, goed voor 362 extra overlijdens in België of 136 in Vlaanderen. In België/Vlaanderen bedroeg de oversterfte in deze periode voor 85+ jarigen +44,4%/+26,3%, voor 65-84 jarigen was dit +49,3%/+34%. De uitzonderlijk hoge sterfte tijdens deze hitteperiode kan worden verklaard door de combinatie van drie belangrijke factoren die een invloed hebben op de gezondheid: de duur van de hitteperiode, de intensiteit van de temperaturen en de ozonconcentraties. Al deze factoren bereikten bijzonder hoge niveaus. Tijdens de tweede waarschuwingsfase van het 'Ozon-en hitteplan', tussen 4 en 17 juli 2026 bleef de oversterfte beperkt, met 535 extra overlijdens, wat overeenkomt met +14,8%. Meer informatie vindt u in het [persbericht van Sciensano](#) van 8 juli 2026 en in de gegevens op [Epistat](#).

Hemolytisch Uremisch Syndroom (HUS) veroorzaakt door Shiga-toxine producerende *Escherichia coli* (STEC) – Cluster gelinkt aan kinderboerderij

Begin juli werden aan Departement Zorg door een ziekenhuis 4 kinderen gemeld met HUS, veroorzaakt door STEC. Uit de bevraging naar mogelijke blootstelling werd bij een aantal kinderen bezoek aan een kinderboerderij vermeld, door de zieke zelf of door iemand uit de directe omgeving. In stalen afgenomen op de kinderboerderij door het [Federaal Agentschap voor veiligheid van de voedselketen](#) (FAVV), kon het [Nationaal Referentielaboratorium voor Voedseltoxi-infecties](#) STEC aantonen in de mest van verschillende boerderijdieren. Het [Nationaal Referentiecentrum voor STEC](#) voerde verdere typering uit aan de hand van whole genome sequencing (WGS), en uiteindelijk kon zo ook de link tussen humane gevallen en de kinderboerderij bevestigd worden. Tot op 30 juli waren 9 zieken gelinkt aan de cluster, epidemiologisch en/of microbiologisch. Niet alle gevallen hadden een directe link met de kinderboerderij, dit wordt verder onderzocht. De besmettingen op de kinderboerderij gebeurden niet via consumptie van besmet water of voedsel, maar door contact met besmette dieren of omgeving. De nodige maatregelen werden genomen op de kinderboerderij. Het is belangrijk dat exploitanten van kinderboerderijen bezoekers informeren over het risico op infectie met onder andere STEC bij contact met boerderijdieren, deze kunnen drager zijn van pathogenen zonder zelf symptomen te vertonen. Hygiënische maatregelen zijn belangrijk om besmettingen te voorkomen (handen wassen met water en zeep na bezoek omgeving waar dieren verblijven, gezicht niet aanraken, niet eten in omgeving waar dieren verblijven, ...). Elke besmetting van [STEC](#) moet [gemeld](#) worden, zodat dergelijke clusters tijdig ontdekt worden en bronopsporing kan uitgevoerd worden.

Enquête onder huisartsen – Kennis, houding en klinische praktijken met betrekking tot door muggen overgedragen ziekten

Door muggen overgedragen ziekten zijn nog niet endemisch in Europa, maar in enkele Europese landen doen zich regelmatig uitbraken voor. In de nabije toekomst kunnen we ook in België autochtone gevallen verwachten. Om een stand van zaken op te maken van de kennis, houdingen en klinische praktijken van huisartsen met betrekking tot bepaalde door muggen overgedragen ziekten, voert Sciensano een enquête uit onder huisartsen. De resultaten zullen onder meer helpen om een beter inzicht te krijgen in de opleidingsbehoeften, de huidige kennis en praktijken, en de toegang tot informatie op dit gebied. Bent u huisarts? [Neem dan deel aan de enquête](#) en deel deze link ook met uw collega's!

Door muggen overgedragen ziekten – seizoen 2026

Dengue en chikungunya: Op 27 juli 2026 zijn in [Frankrijk](#), in de departementen Tarn en Hérault (Occitanie), 2 onderling niet-gerelateerde autochtone gevallen van dengue vastgesteld. In het departement Tarn werd ook een autochtoon geval van chikungunya vastgesteld, maar in een andere gemeente dan het dengue-geval. Dit zijn de eerste vaststellingen van de circulatie van het dengue- en het chikungunya-virus op het Franse vasteland en in Europa in het seizoen 2026. Voor elk van deze gevallen zijn onderzoeken en preventie- en bestrijdingsmaatregelen aan de gang.

Malaria op de luchthaven: In juli 2026 werden 4 gevallen van *Plasmodium falciparum*-malaria gemeld bij personen die op de internationale luchthaven van Frankfurt, [Duitsland](#), hadden gewerkt. Van deze gevallen werd er één in Roemenië gediagnosticeerd en 3 in Duitsland. Hoewel alle patiënten in het ziekenhuis zijn opgenomen, verloopt de kliniek gunstig. Geen van de patiënten had een reisgeschiedenis naar gebieden waar malaria endemisch is. Het gaat dus hoogstwaarschijnlijk om „luchthavenmalaria“, een infectie als gevolg van een beet door een besmette *Anopheles*-mug die is meegekomen via een vlucht uit een endemisch land. Deze vorm van overdracht is goed bekend en beschreven in de literatuur. In België was dit soort voorvallen vrij ongebruikelijk, maar de laatste jaren wordt een toename van de frequentie waargenomen: sinds 2022 wordt er minstens één geval per jaar gediagnosticeerd. Het is daarom belangrijk om huisartsen bewust te maken van deze problematiek en hen aan te moedigen om malaria als differentiële diagnose te overwegen bij patiënten met overeenkomende symptomen, zelfs zonder reisgeschiedenis, zeker tijdens de zomermaanden.

Ebola – Uitbraak in de Democratische Republiek Congo (DRC) en Oeganda - Update

In de Flash van [juni](#) en [juli](#) berichtten we over een uitbraak van ebola in de DRC en Oeganda, met het bundibugyo-virus. Het aantal gevallen [blijft verder oplopen in de DRC](#), met tot 3 augustus 3 802 bevestigde gevallen, waaronder 1 707 overlijdens. Van de bevestigde gevallen waren er 571 ondertussen hersteld. De provincie Ituri blijft het hardst getroffen, en verder zijn er gevallen in Noord-Kivu, Zuid-Kivu, en nu ook Haut-Uele en Tshopo. Gezien de uitdagingen in de opvolging, is het waarschijnlijk dat de uitbraak omvangrijker is dan momenteel wordt gemeld, zowel wat betreft het aantal zieken als het aantal gebieden. Op 28 juli 2026, heeft het [Oegandese Ministerie van Volksgezondheid](#) het einde van de ebola-epidemie verklaard. In totaal meldde Oeganda 20 bevestigde gevallen, waaronder twee overlijdens. Het laatste bevestigde geval dateert van 21 juni en op 16 juli werd de laatste patiënt ontslaan uit een behandelcentrum. Begin juli kon een [klinische studie](#) ondersteund door de WHO en met medewerking van het [Instituut voor Tropische Geneeskunde](#) van start gaan, met de bedoeling potentiële behandelingen voor het bundibugyo-virus te evalueren. Het [ECDC](#) schat de kans op infectie voor mensen in Europa nog steeds als erg laag in. Meer informatie kan gevonden worden in de [ebolaprocedure](#) of in de [richtlijn van Departement Zorg](#). Elk vermoedelijk geval van ebola moet ook onmiddellijk [gemeld worden](#), zodat - na risico-inschatting - veilig transport van een waarschijnlijk geval naar een HLIU (Universitair Ziekenhuis, Antwerpen of Hôpital St Pierre, Brussel) kan worden georganiseerd.